

locus amoenus

Pere Duran

Assumpció Cantalozella

Formen una ondulació de boscam amb cims que atenyen els 1.200 metres d'altitud, com és el cas de Sant Miquel de Formigueres. Mirades des de qualsevol d'aquests cims, t'ofereixen la immersió dins d'una natura sense trampes, de colors canvians, posseint com posseeixen arbres de fulla caduca barrejats amb el verd constant dels avets o dels pins negres, i rebent com reben l'emblanquinada de neu al pic del fred.

Des dels turons, a part de l'estesa abrupta d'ones arrodonides, pots contemplar el Pirineu. A l'hivern, com una corona blanca amb zigzagues punxegudes. A l'estiu, una mica difós dins les calitges xafogoses.

Si t'apropes als perímetres de llevant, descobreixes les terres planes amb els seus pobles i ciutats, els sorolls motoritzats que voleien muntanyes amunt i l'horitzó de les sorres litorals per on s'escapen trossets de mar amb tots els blaus, els d'aquarel·la, el del metall.

Penetrant els sots de la seva trencada morfologia, fregues el mateix inici del temps d'aquest sistema hercinià, vell, granític, que el terrabastall de la formació alpina somogué «per alçar unes noves serralades», amb paraules de Solé i Sabarís. Hi ha racons on el sol no arriba mai. D'altres, per contra, obren la terra als quatre vents per amarar-la de totes les assolellades.

L'aigua regalima per llocs amagats al mig d'una exuberant vegetació de confluència centreuropea i mediterrània. La fauna, sovint salvatge, nia amagada per cataus i, si et mantens en silenci, percep el seu trepig enroscat pel fullam.

Sota l'entrellat de faigs, castanyers, avets, bedolls, roures, alzines -corrents i sureres-, acàcies, verns, freixes, pins d'espècies diverses, arbossos, marfulls, saüquers, al costat dels rierols, dels torrents i les rieres et topes amb assentaments humans de caire medieval: petites esglésies romàniques, importants casalots, cases de pagès senzilles. No és en va que ens trobem entre les planes de la Selva i Osona. I aquestes muntanyes són esquitxades per la paradigmàtica rompuda dels entorns de Vic. Aquella que, amb la voluntat de Guifré el Pilós, els béns de l'Església i el treball de pagesos, convertí els boscos en sembrats. Uns sembrats que han perviscut fins als anys seixanta del segle vint.

Tanmateix, com si la natura volgués exhibir el seu dret inalienable, l'abandó actual dels antics conreus ha permès als arbres d'apoderar-se de les clarianes per recuperar l'antiga naturalesa selvàtica pristina.

Qualsevol dia d'aquest 2005 podrà aparèixer pel mig de la serralada una *boolldotzer* immensa que, travessant-la, avançarà mortífera excavant un solc de seixanta metres d'amplada que tot ho arrasarà. Darrere la *boolldotzer*, una inacabable filera de torres elèctriques de 50 metres d'alçada per 16 metres d'amplada anirà assentant-se al llarg de tot el muntanyam. Les torres conduiran 400.000 volts d'electricitat per a un tren, diuen, que ha de passar lluny, al capdavant de tot, cap a les terres del passadís de Catalunya. Per a un subministrament energètic necessari, diuen, allà on la gent viu, on les indústries produeixen, on la multitud humana rau precipitada sense escapatòria possible, ignorant com és de la recòndita seducció de la terra.

La nostra inconsciència humana ens haurà dut una vegada més a assassinar un espai natural. L'espai natural de les Guilleries.

s **Guilleries**